

Галій Марина Сергіївна, старший
викладач кафедри юридичного
документознавства Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук

КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ СУЧАСНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Сучасна реформа правоохоронних органів в Україні є неодмінним кроком на шляху до побудови якісно нової Європейської держави. Прийняття Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-УІІ стало новою епохою розвитку системи правоохоронної діяльності нашої

країни. Головним чином цей закон спрямований на якісне поліпшення професійної діяльності поліцейського. Важливою складовою закону є принципова зміна розуміння місця та ролі поліції у відносинах «поліція - особа (суспільство)». Завдання поліції побудоване на загальному концепті надання послуг державою населенню та сформульоване в ст. 3 законопроекту - як «надання поліцейських послуг щодо підтримання публічного порядку шляхом забезпечення безпеки осіб, суспільства і держави». Таке розуміння відповідає розумінню поліції як цивільної організації та сприятиме досягненню мети реформи, закладеній у законопроекті, - із перетворити систему державного примусу (міліція) на сервісну службу (поліція).

Ефективність діяльності сучасних працівників поліції, їх авторитет в суспільстві знаходиться у прямій залежності від здатності їх ефективно виконувати свої професійні обов'язки, забезпечувати спокій та безпеку громадян. Життя постійно підвищує вимоги до працівників поліції. Ці вимоги особливо зросли на сучасному етапі розвитку суспільства, коли завдання працівників поліції стають все більш складними, багатогранними та відповідальними. Досконале володіння мовою стає важливим компонентом загальної культури особистості, сприяє грамотній підготовці фахівців у різних сферах, оскільки саме творче використання засобів мовлення повною мірою виявляє професійні обдарування особистості, сприяє її самотворенню та самовираженню.

Питання культури мовлення у професійній сфері стало особливо актуальними в даний час, адже культура спілкування працівників поліції становить важливу частину їх професійної діяльності, оскільки мова є основним знаряддям праці. Уміння спілкуватися, контролювати емоції, направляти діалог відповідно до потреб професійної діяльності, дотримання етичних норм і вимог етикету становлять поведінкову компетенцію поліцейського, адже високий рівень мовної культури - невід'ємна риса культурної людини, адже саме поліцейський є безпосередніми представниками державної влади, з якими громадяни мають пряме спілкування. Рівень культури професійного мовлення працівників поліції знаходиться у прямій залежності від їх загального розвитку, широти світогляду, правової культури, наявності різнобічних

знань, сформованості певних моральних принципів, а тому образ поліцейського має бути сформований з урахуванням таких якостей, як освіченість, майстерність, професійний досвід, моральна зрілість, зразкова поведінка, мовна культура. У жодному випадку працівник поліції не повинен бути зверхнім, різким, зухвалим; жодним рухом, поглядом, а тим паче, словом не принижувати людську гідність громадян.

Отже, вдосконалюючись культурно і духовно, працівник поліції повинен активно розвивати своє мовлення, шукати найкращі й найдоцільніші варіанти висловлювання, що можливо лише за умов досконалого володіння мовою й мовною культурою. Мова має індивідуально-суспільну форму, а тому володіння мовою, граматично правильною, чіткою - показник професійної та загальної культури. Мистецтво спілкування завжди вважалося органічною складовою професіоналізму ділової людини, поліцейського нового типу, який повинен мати нестандартний погляд на речі, відзначатися високою етикою у спілкування, володіти харизматичним вмінням подібатися людям, надихати їх, вести за собою не силою наказу, а силою аргументів, переконуючого слова, а це і вимагає від кожного працівника поліції дбайливого ставлення до мови, найефективнішого використання її необмежених можливостей висловлювання, та є необхідною умовою для профілактичної та роз'яснювальної роботи з різними категоріями населення.